

La revolta dels personatges

Joan Cavallé
ens ofereix l'obra
teatral "Oller davant un
bot de cervesa"
ARXIU

**OLLER DAVANT UN
BOT DE CERVERSA**
Joan Cavallé

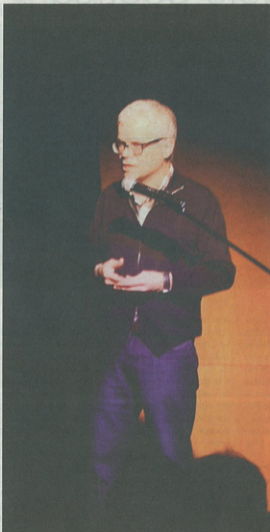
Editorial: Cossetània
(Valls)
Pàgines: 72
Preu: 10,80 euros

De tot...

Joan Cavallé i Busquets (Alcover, 1958) ha publicat novel·la, narrativa, teatre, assaig i traduccions; menys poesia, de tot

La nova obra de teatre de Joan Cavallé té títol de quadre, i es desplega, tota ella, en uns quadres escènics bulliciosos com les converses i el tràfec d'un cafè. És, precisament, en un cafè que Oller, mig endormiscat, amb el cap que deixa reposar damunt el marbre d'una taula, comença a veure ombres; somia, de fet, que diversos personatges d'obres seves se li planten al davant per cantar-li les quaranta. En aquest enginyós plantejament, hi ha un lleu eco d'aquell conte de Puuskin, *El fabricant de taúts*, en què un bon home que es dedicava a aquesta feina tan digna i de tanta requesta s'havia d'enfrontar als seus clients (i encara bo que ho havia de fer després d'un xeflis regat amb alcohol d'alta graduació i després de la consegüent senyora moria: "Només s'han quedat a casa els que no tenien prou forces, els que ja s'han desfet del tot i els que no tenen ni pell, sinó només ossos"). També els Quasi—és a dir, els personatges d'Oller que li provoquen el malson—es desfan amb una certa facilitat, un cop han reivindicat la seva condició i exigint una mica més de clemència narrativa.

Aquí dins hi surten, entre altres, la Toneta de *La papallona*, en Daniel, el protagonista de *La bogeria*, en Manel i els borsistes de *La febre d'or...* El cafè esdevé el mercat de Calaf, i tothom es plany d'alguna cosa. Un individu retreu a l'escriptor valenc que li hagi copiat l'aparència física per al protagonista d'una novel·la (i proposa als altres d'escarmentar-lo com es mereix!)

L'altre s'esgarrija de dur-se les mans a la cara i trobar-se que no en té, de cara. El de més enllà denuncia: "Vostè no té dret a jugar amb nosaltres d'aquesta manera." El de més ençà es mostra molt crític perquè el novel·lista li ha donat poca corda o poca idiosincràsia. És una revolta de personatges en tota regla! Un geperudet, en canvi, es conforma amb la seva natura contrafeta: "Això és perquè ell ho treu del natural." I és aquí que Cavallé resol molt bé el seu particular *tour de force* teòric amb el cap de brot del Naturalisme nostrat. L'obreta passa revista d'alguns dels propòsits del moviment: principalment la pruja de convertir la novel·la en un laboratori per a l'anàlisi de tipus humans, de consciències i d'actituds. Un personatge crida: "Mori la realitat! Visca la fantasia!", i podem imaginar que, per dins, l'amic català de Zola li maleeix els ossos.

Més endavant, Oller, que en l'obra també es mostra molt preocupat pel seu nom i per la pròpia posteritat, reconeix: "Quan crees un personatge, quan escries una novel·la, et penses que ho controles tot. Que els personatges faran exactament allò que tu els diguis. Però no, el personatge se't rebel·la, et xucla, se l'aferra a la mà i t'obliga a escriure no allò que tu has pensat, sinó el que a ell més li convé." *Le voilà*, encara que l'obra sigui escrita per autor interposat (un aplaudiment, en aquest sentit, per a Joan Cavallé, que se n'ha sortit la mar de bé). *